

AKCINĖ BENDROVĖ „ORLEN LIETUVA“

PATVIRTINTA
Generalinio direktoriaus
2022 m. vasario 4 d.
įsakymu Nr. TV1(1.2-1)-2022-0076

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA BDS-6/1 ĮRENGINIŲ IŠSANDARINIMO DARBAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Instrukcijos paskirtis ir taikymas

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos BDS-6/1 Įrenginių išsandarinimo darbai (toliau – Instrukcija) paskirtis – nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau – DSS) reikalavimus, atliekant įrenginių išsandarinimo darbus Akcinėje bendrovėje „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė).

2. Instrukcija taikoma kiekvienam Bendrovės darbuotojui ir, kai tai numatyta tarp rangovo (toliau – Rangovas) ir Bendrovės sudarytoje rangos (paslaugų) sutartyje – Rangovo, darbuotojui, kontroliuojančiam Įrenginių išsandarinimo darbus Bendrovėje.

II. NUORODOS

3. Instrukcija parengta atsižvelgiant į PKN ORLEN S.A. standarto S1 Leidimai pavojingiems (taip pat ugnies) darbams šių aktualios redakcijos dokumentų nuostatas.

III. TERMINAI, APIBRĖŽTYS IR SANTRUMPOS

4. Instrukcijoje vartojami terminai ir apibrėžtys:

Įrenginių išsandarinimo darbai – įrenginio išmontavimo / ardymo darbai (pvz., vamzdynų flanšų, talpos liukų atidarymas, sklendžių, ventilių, tarpinių nuėmimas, aklių statymas ir pan.), kurių metu yra išsandarinama įrenginyje esanti uždara ertmė, kurioje buvo, yra ar gali būti įvairių temperatūrų, slėgių bei būsenu medžiagos (pvz., naftos produktai, vanduo, garas ir pan.), taip pat išsandarinto įrenginio išrinkimo ir surinkimo darbai (pvz., šilumokaičių vamzdžių pluoštų išmontavimas ir sumontavimas, talpos liukų uždarymas, sklendžių, ventilių pastatymas ir pan.).

Kitos sąvokos Instrukcijoje atitinka Bendrovės aktualios redakcijos DSS instrukcijoje BDS-6 Pavojingų darbų leidimų išdavimas apibrėžtas sąvokas.

IV. DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖS

5. **Leidimą išduodantis asmuo** privalo vykdyti pareigas, nustatytas Bendrovės DSS instrukcijoje BDS-6 Pavojingų darbų leidimų išdavimas, ir papildomai:

5.1. Visas įrenginio išsandarinimo vietas pažymėti žymekliais (žymeklio pavyzdys pateikiamas Instrukcijos 1 priede) ir šias vietas parodyti darbų vadovui. Atliekant išsandarinto įrenginio išrinkimo ir surinkimo darbus vietas žymėti žymekliais ir jų rodyti darbų vadovui nereikia.

6. **Darbų koordinatorius** privalo vykdyti pareigas, nustatytas Bendrovės DSS instrukcijoje BDS-6 Pavojingų darbų leidimų išdavimas.

7. **Darbų vadovas** privalo vykdyti pareigas, nustatytas Bendrovės DSS instrukcijoje BDS-6 Pavojingų darbų leidimų išdavimas, ir papildomai:

7.1. Jeigu bus atliekami įrenginių išsandaravimo darbai (išskyrus išsandarinto įrenginio išrinkimo ir surinkimo darbus), susipažinti su įrenginio išsandaravimo vietomis ir su šiomis vietomis supažindinti Darbų atlikėjus ir užtikrinti, kad Darbų atlikėjai nevykdytų išsandaravimo darbų, jei išsandaravimo vietos nėra pažymėtos žymekliais;

7.2. Darbų atlikimo metu periodiškai arba nuolat (jei tokia kontrolė įrašyta darbų leidime) kontroliuoti atliekamus darbus.

V. ĮRENGINIO PARUOŠIAMOSIOS PRIEMONĖS

8. Prieš atliekant darbus įrenginys turi būti izoliuotas sklendėmis nuo visų esančių ar galinčių atsirasti pavojingos energijos šaltinių vadovaujantis Bendrovės Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija BDS-29 Įrenginių izoliavimas.

9. Išsandarinamame įrenginyje slėgis turi būti sumažintas iki atmosferinio.

10. Iš išsandarinamo įrenginio turi būti pašalintos jame buvusios pavojingos cheminės medžiagos.

11. Išsandarinamas įrenginys turi būti atvėsintas iki ne aukštesnės kaip 40°C temperatūros.

12. Jei neįmanoma visiškai paruošti įrenginio pagal Instrukcijos 8 – 11 punktuose nustatytus reikalavimus, taip pat jei neįmanoma patikrinti, ar įrenginys yra paruoštas, tai vykdant tokių Įrenginių išsandaravimo darbus turi būti taikomos papildomos DSS saugą užtikrinančios priemonės:

12.1. Turi būti naudojami pavojingoms cheminėms medžiagoms atsparūs apdangalai, uždangos ar ekranai, apsaugantys Darbų atlikėjus nuo apipylimo ir nukreipiantys medžiagas į tam skirtas surinkimo vietas;

12.2. Darbų atlikėjai turi būti aprūpinti ir naudoti darbo rūbus, apsaugančius nuo cheminių medžiagų poveikio, panoraminius uždaro tipo apsauginius akinius, apsauginius veido skydelius ir pan.;

12.3. Jei įrenginio išsandaravimo metu galimas apsipylimas esdinančiomis medžiagomis (rūgštimis arba šarmais), ne didesniu kaip 50 metrų atstumu turi būti įrengtas avarinis dušas ir akių praplovimo įtaisas. Jei tokiu atstumu nėra įrengtų stacionarių apiplovimo priemonių, turi būti naudojamos kitos priemonės (pvz., mobiliosios apiplovimo priemonės, indas su vandeniu, privesta žarna su vandeniu ir pan.). Prieš darbų pradžią turi būti įsitikinta, kad apiplovimo priemonės yra veiksmingos (veikiančios, neužtvirtos, neužgriozdintos ir kt.).

13. Jei yra tikimybė, kad įrenginio išsandaravimo darbų metu į aplinką gali išsiskirti degios medžiagos, turi būti laikomasi šių papildomų reikalavimų:

13.1. Pavojingoje zonoje neturi būti uždegimo šaltinių (vykdomų ugnies darbų, technikos su vidaus degimo varikliais, laikinų elektros įrangos prijungimų ir pan.);

13.2. Turi būti naudojamos tik tos darbo priemonės, tarp jų darbo įrenginiai, prietaisai bei apsauginės priemonės, kurių gamintojo pateiktuose jų naudojimo dokumentuose yra nurodyta, kad juos galima naudoti potencialiai sprogioje aplinkoje;

13.3. Darbo įrankiai turi būti pagaminti iš metalo, nesukeliančio kibirkšties;

13.4. Darbų atlikėjai turi naudoti darbo rūbus, pasiūtus iš audinio, nepalaikančio degimo ir nesukeliančio elektrostatiinių iškrovų.

14. Prieš perduodant įrenginius remontuoti į kitus padalinius, jie turi būti išsandarinti ir paruošti (išplauti, išvalyti, pragarinti ir pan.) taip, kad juose neliktų pavojingų (degių, toksinų, kenksmingų, ardančių ir kt.) cheminių medžiagų.

15. Prieš transportuojant neparuoštus įrenginius į paruošimo remontui vietą jie turi būti paruošti taip, kad iš jų transportavimo metu neišbėgtų juose esančios pavojingos medžiagos (pvz., atviras įrenginio ertmės užsandarinti aklėmis, įrenginį ar atskiras jo dalis apvynioti atitinkama pavojingų medžiagų nepraleidžiančia danga ir pan.).

16. Už 14 punkte nurodyto reikalavimo vykdymą atsako padalinio, kuriam priklauso įrenginys, vadovas, o už 15 punkte nurodyto reikalavimo vykdymą – Rangovas, organizuojantis įrenginio pristatymą į paruošimo remontui vietą.

VI. REIKALAVIMAI DARBŲ ATLIKIMO METU

17. Išsandarinant įrenginius (pvz., flanšinius sujungimus), turi būti elgiamasi taip, tarsi įrenginyje būtų slėgis.

18. Prie išsandarinamų flanšų reikia atsistoti taip, kad vėjas pūstų į nugarą.

19. Jeigu Įrenginio išsandaravimo darbų metu gali išsiskirti pavojingos cheminės medžiagos, turi būti numatytos priemonės, kad šios medžiagos būtų surinktos ir nepatektų ant įrenginio aikštelės, į gruntą ar kanalizaciją ir pan. Tuo tikslu turi būti naudojamos įvairios talpos, padėklai, patiesalai, uždangalai ir pan.

VII. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

20. Apie visus incidentus Darbų atlikėjai, Darbų vadovai, Darbų prižiūrėtojai privalo nedelsiant pranešti Bendrovės Gamybos valdymo skyriaus dispečeriui telefonu 3333 (paskambinus iš fiksuoto ryšio tinklo telefono) arba telefonu 8 443 92510 (paskambinus iš bet kurio telefono) ir objekto, kuriame dirbo, darbuotojams. Jei darbai vykdomi Būtingės terminale apie visus incidentus Darbų atlikėjai, Darbų vadovai, Darbų prižiūrėtojai privalo nedelsiant pranešti Terminalo operacijų grupės pamainos viršininkui telefonu 8 443 93459 arba 8 686 78112, jei darbai vykdomi Biržų ir Joniškio naftos perpumpavimo stotyse – Magistralinių vamzdynų eksploatavimo grupės dispečeriui telefonu 8 443 93483 arba 8 689 89845. Įrenginio išsandaravimo ar remonto darbų metu įvykus gaisrui, nelaimingam atsitikimui ar kitam incidentui, leidimas netenka galios ir visi leidimo egzemplioriai turi būti perduoti atitinkamai incidento tyrimo komisijai.

21. Įvykus nelaimingam atsitikimui dėl išsiskyrusių pavojingų cheminių medžiagų, duomenys apie šias medžiagas (saugos duomenų lapai, rašytinės instrukcijos ar kiti dokumentai) nedelsiant turi būti perduoti gydymo įstaigai, kurioje gydomi nukentėjęsiai.

VIII. DARBUOTOJŲ MOKYMAS

22. Leidimus išduodantys asmenys, Darbų koordinatoriai ir Darbų vadovai turi būti apmokyti ir atestuoti Bendrovės DSS instrukcijoje BDS-6 Pavojingų darbų leidimų išdavimas nustatyta tvarka.

23. Rangovo darbuotojai turi būti instrukuoti pagal Instrukcijos reikalavimus Rangovo įmonėje nustatyta tvarka.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Už Instrukcijos periodinės peržiūros ir atnaujinimo organizavimą, kai tai reikalinga, atsakingas Bendrovės kokybės, aplinkosaugos ir saugos darbe direktorius.

X. PRIEDAI

1 priedas – Išsandaravimo vietos žymeklio pavyzdys.

Parengė
Kontrolės ir prevencijos grupės vadovas
Egidijus Luomanas

Išsandarinimo vietos žymeklio pavyzdys

